

Opgave 1

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

PaperTrail bv is een groothandel in papier. Het bedrijf koopt papier in Zweden in en verkoopt dit papier in Nederland. Met haar afnemers heeft PaperTrail langdurige contracten afgesloten over de levering van A4-printerpapier. In deze contracten zijn de hoeveelheid en prijs vastgelegd.

- 2p 1 Verklaar dat PaperTrail het in het magazijn aanwezige papier als gevolg van de contracten niet tot de economische voorraad rekent.

Het A4-printerpapier wordt verhandeld per pallet. De voorraad-administratie gebeurt volgens het lifo-systeem. Over de maand maart 2015 is het volgende bekend:

datum	voor- raad	inkoop	inkoopprijs	verkoop	verkoop- prijs
	aantal pallets	aantal pallets	per pallet	aantal pallets	per pallet
1 maart	38		€ 262		
2 maart		231	€ 265		
4 maart		160	€ 275		
8 maart				320	€ 375
24 maart		210	€ 303		
28 maart				190	€ 375

Voor de inkoop van het papier in maart is van een Zweedse transporteur een rekening ontvangen van 24.625 SKR (Zweedse kroon). De transportkosten zijn de enige inkoopkosten. De wisselkoers in maart 2015 is SKR 100 = € 12. De inkoopkosten worden in één keer ten laste van de omzet gebracht in de maand van inkoop.

-
- 3p **2** Bereken het resultaat in euro's als gevolg van de verkopen van printerpapier in maart 2015.
- 2p **3** Verklaar dat door de inkoopkosten in één keer ten laste van de omzet te brengen, het resultaat over maart 2015 vertekend is.

Opgave 2

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 5.

Astutia nv is een vastgoedmaatschappij met een hoofdkantoor en twee divisies: Astutia Verhuur en Astutia Ontwikkeling.

Astutia Verhuur heeft vastgoedportefeuille (kantoren en winkelcentra) in eigendom en verhuurt dit.

Astutia Ontwikkeling plant en bouwt winkelcentra in opdracht van investeerders. Deze investeerders betalen het volledige bedrag bij oplevering van deze winkelcentra.

Naar aanleiding van de financiële rapportage over 2012 - 2014 worden onder meer de marktontwikkelingen besproken (*informatiebron 1*) en de cijfers gepresenteerd (*informatiebronnen 2 en 3*).

Uit de cijfers blijkt een probleem met betrekking tot de solvabiliteit.

De kredietverstrekkers van Astutia hebben de ondergrens van de solvabiliteit (eigen vermogen/vreemd vermogen) van Astutia gesteld op 0,5. Indien hier niet aan voldaan wordt, worden de kredietvoorwaarden verscherpt.

Op 31 december 2012 voldoet Astutia nog ruim aan deze norm.

Gedurende 2013 is de solvabiliteit van Astutia echter verslechterd, mede als gevolg van het toepassen van de strikte internationale boekhoudkundige regels met betrekking tot een waardedaling van het vastgoed (*zie informatiebron 1*).

- 2p 4 Verklaar dat de waardedaling van het vastgoed leidt tot een daling van de solvabiliteit (eigen vermogen/vreemd vermogen), van Astutia. Betrek hierbij zowel het teller- als het noemereffect van de solvabiliteit.

Verbeterplan

Als reactie op bovengenoemd probleem overweegt de directie om de divisie Astutia Verhuur af te stoten zodat alleen de divisie Astutia Ontwikkeling overblijft.

- 2p 5 Toon aan, met behulp van gegevens uit informatiebron 3, dat de bijdrage aan het bedrijfsresultaat over 2014 van de divisie Astutia Verhuur negatief is.

De directie wil per 1 januari 2015 de divisie Verhuur afstoten en haar vastgoedportefeuille verkopen. Met verzekeringsmaatschappij SureFix is eind 2014 onderhandeld over de volledige overname van de kantoor- en winkelruimtes. Het onderhandelingsresultaat staat in informatiebron 4. De directie verwacht een boekverlies (= de boekwaarde minus de verkoopopbrengst) op de verkoop van de vastgoedportefeuille.

- 4p 6 Bereken met behulp van informatiebronnen 2 tot en met 4 het verwachte boekverlies op de verkoop van de vastgoedportefeuille.

Gevolg verbeterplan voor solvabiliteit

De directie wil de ontvangsten uit de verkoop deels gebruiken om de balanspositie te verbeteren, op de manier zoals beschreven is in informatiebron 5. Hierdoor zou op korte termijn de solvabiliteit verbeteren. Al het vreemd vermogen is boetevrij aflosbaar. Toch kiest de directie ervoor om een groot deel van het vreemd vermogen niet af te lossen, ondanks de bijbehorende interestkosten. De directie wil namelijk profiteren van een gunstig hefboomeffect.

- 2p 7 Verklaar dat het voor Astutia uit oogpunt van het hefboomeffect gunstiger kan zijn om een groot deel van het vreemd vermogen aan te houden.

De vragen 8, 9, 10 en 11 gaan over de situatie per 1 januari 2015 als de voornemens uit informatiebronnen 4 en 5 volledig zijn uitgevoerd.

- 3p 8 Bereken de omvang van de liquide middelen van Astutia per 1 januari 2015.

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening over 2014 en het boekverlies op de verkoop van de vastgoedportefeuille worden per 1 maart 2015 verrekend met de Reserves.

- 2p 9 Bereken de omvang van de reserves van Astutia per 1 januari 2015.

- 3p 10 Stel de balans van Astutia per 1 januari 2015 op. *Vul hiertoe de uitwerkbijlage bij deze vraag volledig in.*

- 2p 11 Laat met een berekening zien of de solvabiliteit (eigen vermogen/vreemd vermogen) van Astutia op 1 januari 2015 voldoet aan de gestelde ondergrens van 0,5.

uitwerkbijlage

10

	31-12-2014	Veranderingen + of - (getallen x € 1.000) of geen verandering	01-01-2015
Debet			
Kantoorruimte	31.000		
Winkelruimte	27.000		
Overige vaste activa hoofdkantoor	2.700		
Projecten in ontwikkeling	4.950		
Liquide middelen	<u>650</u>		
	66.300		
Credit			
Aandelenvermogen	5.500		
Reserves	16.010		
Voorzieningen	3.140		
3% Obligatielening	34.780		
Kort vreemd vermogen	8.630		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>-/-1.760</u>		
	66.300		

Informatiebron 1

Marktontwikkeling in de vastgoedsector en de boekhoudkundige gevolgen voor Astutia

Reeds enkele jaren zien we dat tegenvallende resultaten op alle terreinen van de economie en de daardoor noodzakelijke aanpassingen in de bedrijfsvoering doorwerken in de vastgoedsector. In de detailhandel leiden faillissementen tot leegstand in winkelcentra. De ontwikkelingen gaan snel en de vastgoedmarkt kan zich, mede door de stroperigheid van wet- en regelgeving, slechts moeizaam aanpassen aan deze ontwikkelingen. De kansen liggen de komende jaren vooral voor bedrijven die snel en slank (mean and lean) zijn.

In de verslaggeving volgt Astutia de strikte internationale boekhoudkundige regels, die bepalen dat een waardedaling van vaste activa op het moment van waardedaling direct ten laste van het resultaat moet worden gebracht.

Informatiebron 2

Uit de financiële rapportage van Astutia

Balans Astutia per 31 december (getallen x € 1.000)			
Debet	2014	2013	2012
Kantoorruimte	31.000	33.500	36.000
Winkelruimte	27.000	28.400	29.500
Overige vaste activa hoofdkantoor	2.700	2.800	2.850
Projecten in ontwikkeling	4.950	3.020	4.370
Liquide middelen	<u>650</u>	<u>1.260</u>	<u>1.240</u>
	66.300	68.980	73.960
Credit			
Aandelenvermogen	5.500	5.500	5.500
Reserves	16.010	18.400	15.600
Voorzieningen	3.140	4.020	4.900
3% Obligatielening	34.780	34.780	36.630
Kort vreemd vermogen	8.630	8.670	2.910
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	<u>-/- 1.760</u>	<u>-/- 2.390</u>	<u>8.420</u>
	66.300	68.980	73.960

De nominale waarde van één aandeel Astutia is € 50.
 Projecten in ontwikkeling staan genoteerd tegen kostprijs.
 Op Projecten in ontwikkeling wordt niet afgeschreven.

Informatiebron 3

Uit de financiële rapportage van Astutia

Winst- en verliesrekening Astutia (getallen x € 1.000)			
	2014	2013	2012
Opbrengst verhuur kantoorruimte	1.820	2.220	4.550
Opbrengst verhuur winkelruimte	1.640	3.190	4.699
Opbrengst projectontwikkeling	7.880	4.218	6.800
Kosten in verband met verhuur	-/-1.780	-/-2.098	-/-2.619
Kosten in verband met projectontwikkeling	-/-5.700	-/-4.500	-/-3.575
Afschrijvingen op verhuurd vastgoed	-/-3.900	-/-3.600	-/-200
Afschrijvingen op de overige activa hoofdkantoor ¹⁾	<u>-/- 100</u>	<u>-/- 50</u>	<u>-/-25</u>
Bedrijfsresultaat	-/- 140	-/- 620	9.630
Interestkosten	<u>-/-1.620</u>	<u>-/-1.770</u>	<u>-/-1.210</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-/-1.760	-/-2.390	8.420

noot 1 De afschrijvingen op de overige activa hoofdkantoor worden geheel toegerekend aan de divisie Ontwikkeling.

Informatiebron 4

Gegevens ten behoeve van verkoopovereenkomst vastgoed

gemiddelde verhuurgraad van vastgoed van Astutia			
	2014	2013	2012
kantoorruimte	71%	86%	92%
winkelruimte	76%	90%	98%

Afspraken uit de verkoopovereenkomst vastgoed

Op 31 december 2014 ontvangt Astutia van Surefix

- voor het gedeelte van de in 2014 verhuurde onderdelen: de boekwaarde per 31 december 2014.
- voor het gedeelte van de in 2014 niet verhuurde onderdelen: 50% van de boekwaarde per 31 december 2014.

Op 31 december 2014 betaalt Astutia aan financiële adviseurs € 265.000 aan bijkomende kosten.

Informatiebron 5

Financiële plannen van Astutia als gevolg van verkoop vastgoed, uit te voeren op 1 januari 2015

Met het ontvangen geld uit de verkoop wordt het volgende gedaan:

- a Al het kort vreemd vermogen wordt afgelost.
- b Op de 3% obligatielening wordt € 25 miljoen afgelost.
- c € 15 miljoen wordt direct geïnvesteerd in projectontwikkelingsactiviteiten.
- d Het resterende bedrag wordt voorlopig aangehouden als liquide middelen.

Opgave 3

Van Pinballvereniging No Points No Glory zijn de volgende gegevens bekend:

- de volledige beginbalans per 31 december 2013
- het gedeeltelijk ingevulde overzicht van ontvangsten en uitgaven over 2014
- de gedeeltelijk ingevulde staat van baten en lasten over 2014
- de gedeeltelijk ingevulde eindbalans per 31 december 2014

- De aflossing op de onderhandse lening vindt jaarlijks plaats op 30 september. Dan wordt ook de jaarlijkse interest achteraf betaald.
- De sponsoringbaten zijn gelijk aan de sponsoringontvangsten.

Balans per 31 december 2013 (getallen in €)			
Debet			Credit
Flipperkasten	60.000	Eigen vermogen	44.500
Overige vaste activa	20.000	6% Onderhandse lening	30.000
Vooruitbetaalde huur 2014	1.500	Te betalen interest 2013	450
Te vorderen contributie 2013	600	Vooruitontvangen contributie 2014	800
Kas	<u>900</u>	Bank (rekening courant krediet)	<u>7.250</u>
	83.000		83.000

Overzicht van Ontvangsten en Uitgaven 2014 (getallen in €)			
Ontvangsten			Uitgaven
Contributies	14.900	Afdracht Nederlandse Flipper Vereniging	3.600
Sponsoring	Interest 6% Onderhandse lening	1.800
		Aflossing onderhandse lening	6.000
		Flipperkasten	8.000
Saldo	<u>5.400</u>	Huur	<u>...(a)...</u>

Staat van Baten en Lasten 2014 (getallen in €)			
Baten			Lasten
Contributies	15.400	Afdracht Nederlandse Flipper Vereniging	3.600
Sponsoring	Interest 6% Onderhandse lening	...(b)...
		Afschrijving flipperkasten	2.500
		Afschrijving overige vaste activa	3.000
		Huur	5.300
Saldo	Saldo

Balans per 31 december 2014 (getallen in €)			
Debet			Credit
Flipperkasten	...(c)...	Eigen vermogen	...(e)...
Overige vaste activa	17.000	6% Onderhandse lening	24.000
Vooruitbetaalde huur 2015	1.700	Te betalen interest
Te vorderen contributie 2014	700	Vooruitontvangen contributie 2015	400
Kas	...(d)...	Bank (rekening courant krediet)	<u>12.400</u>

- 2p **12** Bereken de huuruitgaven **(a)** in 2014.
- 2p **13** Bereken de interestlasten **(b)** van de 6% Onderhandse lening over 2014.
- 2p **14** Bereken de omvang van de post Flipperkasten **(c)** op de balans per 31 december 2014.
- 2p **15** Bereken de omvang van de post Kas **(d)** op de balans per 31 december 2014.
- 2p **16** Bereken de omvang van de post Eigen vermogen **(e)** op de balans per 31 december 2014.

Opgave 4

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

All Mobile bv wil met ingang van 1 januari 2014 speciale zitkussens voor rolstoelen gaan produceren en verkopen. Voor de productie van deze kussens schaft All Mobile een machine aan voor € 300.000 inclusief € 5.000 installatiekosten.

De normale productie en afzet worden gesteld op 33.000 stuks per jaar. De verwachte productie en afzet voor 2014 worden gesteld op 25.000 stuks. All Mobile produceert alleen deze zitkussens.

Het verschil tussen de normale productie en afzet en de verwachte productie en afzet beïnvloedt het verwachte bedrijfsresultaat in 2014 van All Mobile.

- 2p 17 Heeft het verschil tussen de verwachte en de normale productie / afzet bij All Mobile een positieve of een negatieve invloed op het verwachte bedrijfsresultaat in 2014? Motiveer het antwoord zonder een berekening.

Over 2014 is van de voorcalculatorische kosten het volgende gegeven:

Constance fabricagekosten:

- De machine zal lineair worden afgeschreven in 7 jaar. De restwaarde van de machine na 7 jaar is € 20.000.
- De onderhoudskosten bedragen € 4.000 per kwartaal.
- De overige constante kosten bedragen € 10.000 per jaar.

Variabele fabricagekosten:

- Het grondstofverbruik per zitkussen is 500 gram. De prijs per kilo grondstof is € 8,50.
- De loonkosten per zitkussen zijn 15 minuten arbeid à € 72 per uur.

Verkoopkosten:

- De verkoopkosten per zitkussen bedragen € 12 waarvan € 7 variabel is.

Winst:

- De winstmarge per zitkussen is 20% van de verkoopprijs.

- 4p 18 Bereken de voorgerecalculeerde verkoopprijs van een zitkussen. *Rond de verkoopprijs af op hele centen.*

Aan het begin van 2015 komen de volgende nacalculatorische gegevens over 2014 beschikbaar:

- Er zijn 30.000 zitkussens geproduceerd en verkocht.
- De gemiddelde verkoopprijs bedroeg € 46.

- 2p **19** Bereken het gerealiseerde verkoopresultaat over 2014. Geef aan of het een voordelig of een nadelig resultaat betreft.

Opgave 5

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

Bij deze opgave behoren de informatiebronnen 6 tot en met 8.

Voor het Europees Kampioenschap (EK) voetbal van 2016 wil de gemeente Nijmegen in het plaatselijke Goffertpark grote led-schermen plaatsen zodat de wedstrijden van het Nederlands Elftal gratis live gevolgd kunnen worden. Om dit te bekostigen, vraagt de gemeente aan ondernemingen die tijdens het EK in het Goffertpark commerciële activiteiten willen uitoefenen, een vergoeding (*zie informatiebron 6*). HABU (Hanneke's Burgers) heeft interesse om kraampjes te exploiteren en broodjes hamburger te gaan verkopen. HABU heeft hierbij een aantal uitgangspunten opgesteld met betrekking tot de vraag, de brutowinstmarge en de kosten (*zie informatiebronnen 7 en 8*).

- 2p **20** Waarom neemt HABU als bedrijfseconomisch uitgangspunt dat Nederland in de poulefase al wordt uitgeschakeld?
- 2p **21** Bereken het volgens HABU verwachte aantal verkochte broodjes per wedstrijd.

Op grond van de verwachte totale vraag naar broodjes zal HABU vier kraampjes inzetten.

HABU zal ingaan op het aanbod van de gemeente indien de verwachte omzet op het EK minimaal anderhalf keer de break-evenomzet is. Om de break-evenomzet te kunnen vaststellen, berekent HABU eerst de verwachte dekkingsbijdrage als percentage van de omzet.

- 2p **22** Verklaar dat HABU de loonkosten van het coördinerend personeel tot de constante kosten rekent.
- 3p **23** Bereken de verwachte dekkingsbijdrage als procenten van de omzet.

De verwachte totale constante kosten voor de exploitatie van de kraampjes op het EK bij drie wedstrijden zijn € 3.600.

- 3p **24** Laat met een berekening zien of HABU zal besluiten om op het aanbod van de gemeente Nijmegen in te gaan (*zie formuleblad*).

Formuleblad

Voor de beantwoording van vraag 24 zijn de volgende formules beschikbaar.

24

$$\text{Break-evenomzet} = \frac{\text{totale constante kosten}}{\text{dekkingsbijdrage (in perunage)}}$$

$$\text{perunage} = \frac{\text{percentage}}{100}$$

Informatiebron 6

Te betalen vergoedingen aan de gemeente Nijmegen voor commerciële activiteiten tijdens EK voetbal in het Goffertpark

	vast bedrag voor het EK	per kraampje	afdracht over omzet
drankpunten	€ 500	€ 100	10%
hamburgerkraampjes	€ 200	€ 50	10%
toiletwagens	€ 100	€ 50	-
ijswagens	€ 200	€ 50	10%

Informatiebron 7

Uitgangspunten van HABU met betrekking tot de vraag en de brutowinstmarge voor de bepaling of op het aanbod van de gemeente Nijmegen wordt ingegaan

Vraag naar broodjes hamburger

- Nederland wordt uitgeschakeld in de poulefase en zal dan drie wedstrijden spelen.
- Per wedstrijd zullen gemiddeld 2.500 mensen de wedstrijd bezoeken in het Goffertpark.
- 30% van het aantal bezoekers zal één broodje hamburger kopen, 2% van het aantal bezoekers zal twee broodjes kopen. Niemand zal meer dan twee broodjes kopen.
- De verkoopprijs van een broodje wordt gesteld op € 3.

Brutowinstmarge

- De brutowinstmarge van een broodje zal 70% van de verkoopprijs zijn.

Informatiebron 8

Uitgangspunten van HABU met betrekking tot de kosten voor de bepaling of op het aanbod van de gemeente Nijmegen wordt ingegaan

a. Vergoedingen aan de gemeente Nijmegen

b. Loonkosten

Constante loonkosten

Vorbereiding voor het hele EK:

- vaste loonkosten van € 600

Tijdens het EK:

- eenmalige opbouw- en afbraakwerkzaamheden van de kraampjes: per kraampje € 125
- Loonkosten verkopend personeel: verkopend personeel krijgt een betaling van € 20 per wedstrijd. Per kraampje worden twee verkopende personeelsleden ingezet.
- loonkosten coördinerend personeel: € 300 per wedstrijd

Variabele loonkosten

- Loonkosten verkopend personeel: verkopend personeel krijgt een betaling van 1% van de totale omzet per wedstrijd. Per kraampje worden twee verkopende personeelsleden ingezet.

c. Constante energiekosten

- per ingezette kraam per wedstrijd: € 10

Opgave 6

Van Alka nv zijn per 31 december 2014 de onderstaande posten (getallen in euro's) met betrekking tot het eigen vermogen op de balans gegeven:

Aandelenkapitaal	25.000.000	
Aandelen in portefeuille	<u>9.000.000</u>	
		16.000.000
Agioreserve		13.500.000
Algemene reserve		8.000.000
Reserve nieuwbouw		750.000
Dividendreserve		225.000
Winstsaldo 2014 na aftrek van vennootschapsbelasting		3.000.000

De nominale waarde van elk aandeel is € 25.

De Raad van Bestuur stelt voor om van het winstsaldo 2014 na aftrek van vennootschapsbelasting de helft beschikbaar te stellen aan de aandeelhouders. De andere helft zal worden toegevoegd aan de Reserve nieuwbouw.

- 1p **25** Bereken het bedrag dat bij dit voorstel van het winstsaldo 2014 na aftrek van vennootschapsbelasting beschikbaar is als dividend voor de aandeelhouders.

De Algemene Vergadering van Aandeelhouders wil echter ook weer 10% dividend zoals dat de laatste jaren steeds aan de aandeelhouders beschikbaar is gesteld.

De Raad van Bestuur onderzoekt of dit ook voor 2014 nog mogelijk is.

- 2p **26** Bereken het resterende bedrag van de balanspost Dividendreserve nadat 10% dividend aan de aandeelhouders ter beschikking is gesteld.

Van het 10% dividend wordt de ene helft in contanten en de andere helft in aandelen uitgekeerd. De dividendbelasting is 15%.

Aandeelhouder Weeda heeft honderd aandelen in zijn bezit.

- 3p **27** Bereken het bedrag aan cashdividend dat aandeelhouder Weeda op zijn bankrekening aan dividend gestort zou moeten krijgen.